

# ISMERTETŐ A KIEJTÉSI JELEKRŐL

## NOTE ON THE TRANSCRIPTION SYMBOLS

A kiejtési átírásban a Nemzetközi Fonetikai Ábécé (IPA) jeleit alkalmaztuk a legutóbbi évek angol szótárainak hagyományait követve. A szögletes zárójelek között található kiejtések először a brit, majd kettős vonal után az amerikai kiejtést jelölik (pl. *dance* [dA:ns || d...ns], *hot* [hɒt || hAt], *murder* [m=:d" || :m=rd"r]). Az amerikai kiejtésnél gyakran a szónak csak az a része található, amely feltűnően eltér a brit variánstól (pl. *motor* [:moUt" || -"r]). A kétféle kiejtés között természetesen vannak a megadottakon kívül is különbségek (pl. az amerikai „lebbentett” *t* a *city*-ben), ám ezek kiszámíthatóak és kevésbé feltűnőek, mint a *dance* vagy a *murder* esetén. Nem adtunk kiejtést azokhoz az összetett szavakhoz, amelyeknek tagjai címszóként is megtalálhatók a szótárban.

A mássalhangzók közé szorult vagy mássalhangzó után szó végére került *n* és *l* önálló szótagként ejtendő, pl. *seventeen* [:sevnti:n], azaz [:se vn ti:n], illetve *seven* [:sevn], azaz [:se vn]. A magánhangzóval kezdődő szótag előtt álló szótagértékű *n*-re és *l*-re kis pont emlékeztet, pl. *listener* [:lisn<sup>.</sup>], azaz [: li sn<sup>.</sup>].

A főhangsúly jele [ˈ] a szó leghangsúlyosabb szótagja előtt áll, ezen kívül – bár egy szóban több mellékhangsúlyos szótag is lehet – csak *egy*, mégpedig az első mellékhangsúlyos szótagot láttuk el [ˌ] jellel.

A kiejtési átírásokban az alábbi jelek találhatóak (a magyar példaszavak csak hozzávetőleges eligazításul szolgálnak, a bennük szereplő hang nem pontos megfelelője az angolnak).

---

For transcribing the pronunciation of words, we used the symbols of the IPA, as is done in most current English dictionaries. The transcriptions found between square brackets represent first the Standard Southern British, then the General American pronunciation following double vertical lines (e.g. *dance* [dA:ns || d...ns], *hot* [hɒt || hAt], *murder* [m=:d" || :m=rd"r]). The American pronunciation often represents only that part of the word which is significantly different from the British variant (e.g. *motor* [:moUt" || -"r]). There are, of course, other differences between the two pronunciations than what we have given (e.g. the American flapped *t* in *city*), but these are usually predictable and less noticeable than those in *dance* or *murder*. We do not usually give the pronunciation of compound words, whose components can be found in the dictionary separately.

When flanked by consonants or word-finally following a consonant, *n* or *l* are to be pronounced as a separate syllable, e.g. *seventeen* [:sevnti:n], that is [:se vn ti:n], or *seven* [:sevn], that is [:se vn]. Before a vowel, syllabic *n* and *l* are marked by a raised dot, e.g. *listener* [:lisn<sup>.</sup>], that is [: li sn<sup>.</sup>].

Main stress is indicated by an upper tick [ˈ] before the most prominent syllable of the word; of less prominently stressed syllables we only mark the first by a lower tick [ˌ].

Those symbols which are nonobvious for the Hungarian reader have been listed, along with English words exemplifying their use and their approximate Hungarian descriptions.

### Hangsúlyjelek – Stress marks

- ˈ főhangsúly – primary stress
- ˌ mellékhangsúly – secondary stress

### Egynemű magánhangzók – Monophthongs

*Mind a brit, mind az amerikai kiejtésben – In both British and American transcriptions*

HANG	PÉLDA	LEÍRÁS
ɪ	kɪn	laza <i>i</i> , mint a magyar rövid <i>i</i> , pl. <i>kinn</i>
e	Ben	mint a magyar zárt <i>e</i> , pl. <i>megy</i>
...	bəd	mint a nyílt „tájszólásos” magyar <i>e</i> , pl. „ <i>ē</i> megy” (= <i>elmegy</i> )
ʊ	əɡo	mint a magyar rövid <i>ö</i> , de ajakkerekítés nélkül
ɒ	love	rövid <i>á</i> , mint az „ <i>idegen</i> ” szavakban, pl. <i>pizza hut</i>
ɒ	shop	mint a magyar rövid <i>o</i> , pl. <i>lop</i>
ʊ	foot	mint a magyar rövid <i>u</i> , pl. <i>fut</i>
i	happy	„ <i>feszés</i> ” <i>i</i> , mint a magyar rövid <i>i</i>
i:	sea	mint a magyar hosszú <i>í</i>
A:	caɪm	hosszú <i>a</i> -szerű hang
ɔ:	bɪrd	mint a magyar hosszú <i>ő</i> , de ajakkerekítés nélkül
o:	law	mint a magyar hosszú <i>ó</i>
u:	too	mint a magyar hosszú <i>ú</i>

*Csak az amerikai kiejtésben – Only in American transcription*  
(Bár hosszúságjelet nem tartalmaz, mindhárom hang hosszú!)

HANG	PÉLDA	LEÍRÁS
A	<u>g</u> ot	mint a magyar <i>á</i>
O	l <u>o</u> ng	mint a magyar hosszú <i>ó</i>
=	b <u>ir</u> d	mint a magyar hosszú <i>ő</i> , az amerikai <i>r</i> -rel együtt ejtve

### Kettőshangzók – Diphthongs

HANG	PÉLDA	LEÍRÁS
eI	<u>t</u> ape	mint a magyar <i>éj</i>
AI	<u>t</u> ype	mint a magyar <i>áj</i>
OI	b <u>o</u> il	mint a magyar <i>oj</i>
aU	<u>h</u> ow	magyar <i>áú</i> egy hangként
oU	<u>k</u> now	magyar <i>ou</i> egy hangként
I"	<u>b</u> eer	magyar <i>ia</i> nagyon gyorsan
e"	<u>b</u> ear	magyar <i>ea</i> nagyon gyorsan
U"	<u>c</u> ure	magyar <i>ua</i> nagyon gyorsan

### Mássalhangzók (csak a különösek) – Consonants (peculiar for some reason)

HANG	PÉLDA	LEÍRÁS
tʃ	<u>ch</u> in	magyar <i>cs</i>
dʒ	<u>j</u> oy	magyar <i>dzs</i>
T	<u>th</u> in	„pöszé” <i>sz</i>
D	<u>th</u> us	az előző zöngés párja
s	<u>s</u> in	magyar <i>sz</i>
S	<u>sh</u> oe	magyar <i>s</i>
Z	be <u>ig</u> e	magyar <i>zs</i>
X	<u>kn</u> ig	<i>n</i> a <i>hang</i> szóban
w	<u>w</u> in	<i>v</i> -szerű <i>u</i>
x	<u>l</u> o <u>ch</u>	<i>h</i> a <i>doh</i> szóban